

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(1)
กิตติกรรมประกาศ.....	(2)
สารบัญตาราง.....	(8)
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
3. ขอบเขตของการศึกษา.....	5
4. วิธีการดำเนินการศึกษา.....	6
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2. ข้อความคิด และทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่าย เสียงข้างน้อยในระบบรัฐสภา.....	8
2.1 แนวคิดทฤษฎีประชาธิปไตยกับแนวคิดระบบผู้แทน.....	8
2.1.1 หลักประชาธิปไตย.....	8
2.1.2 ระบบผู้แทน.....	12
2.2 การแบ่งแยกอำนาจและระบบรัฐสภา.....	14
2.2.1 หลักการแบ่งแยกอำนาจ.....	14
2.2.2 ระบบรัฐสภา.....	17
2.3 หลักนิติรัฐกับบทบาทของฝ่ายเสียงข้างน้อย.....	22

2.4	หลักอิสระจากอาณัติใดๆ ของผู้แทนปวงชน.....	25
2.5	บทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายเสียงข้างน้อย: ความ เป็นมาและความสัมพันธ์กับแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ.....	28
2.5.1	บทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายเสียง ข้างน้อย และความสัมพันธ์กับทฤษฎีประชาธิปไตยกับ แนวคิดระบบผู้แทน.....	29
2.5.2	บทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายเสียงข้าง น้อยและความสัมพันธ์กับหลักการแบ่งแยกอำนาจและ ระบบรัฐสภา.....	31
2.5.3	บทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายเสียงข้าง น้อยและความสัมพันธ์กับหลักนิติรัฐ.....	33
2.5.4	บทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายเสียงข้าง น้อยและความสัมพันธ์กับหลักการอิสระจากอาณัติใดๆ ของผู้แทน.....	35
3.	บทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายเสียงข้างน้อยในรัฐสภาที่ ปรากฏในต่างประเทศ.....	39
3.1	ประเทศที่ปกครองในระบบรัฐสภา.....	39
3.1.1	ประเทศเยอรมัน.....	39
3.1.2	ประเทศอังกฤษ.....	46
3.1.3	ประเทศญี่ปุ่น.....	50
3.2	ประเทศที่ปกครองในระบบประธานาธิบดีและกึ่ง ประธานาธิบดี.....	51
3.2.1	ประเทศฝรั่งเศส.....	51
3.2.2	ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	56
3.2.3	ประเทศเกาหลี.....	59

4. บทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายเสียงข้างน้อยในรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญไทย.....	64
4.1 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ก่อนรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2540.....	64
4.1.1 การเสนอญัตติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีทั้งคณะและรายบุคคล.....	65
4.1.2 การตั้งกระทู้ถาม.....	67
4.1.3 หลักการแต่งตั้งผู้นำฝ่ายค้าน.....	72
4.1.4 สัดส่วนคณะกรรมการ.....	74
4.1.5 การตรวจสอบกฎหมายไม่ให้ขัดรัฐธรรมนูญ.....	74
4.2 บทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายเสียงข้างน้อยหลังรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ.2540 ถึง พ.ศ.2550.....	76
4.2.1 การตรวจสอบฝ่ายบริหารโดยกลไกของระบบรัฐสภา.....	77
4.2.2 การตรวจสอบฝ่ายบริหารโดยการยื่นถอดถอนออกจากตำแหน่ง.....	89
4.2.3 การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบโดยใช้กลไกคณะกรรมการ.....	92
4.2.4 การควบคุมกฎหมายไม่ให้ขัดรัฐธรรมนูญ.....	94
4.2.5 บทบาทสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายเสียงข้างน้อยในพรรคการเมือง.....	100
4.3 บทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายเสียงข้างน้อยตามรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ.2550.....	100
4.3.1 การตรวจสอบทางการเมืองโดยใช้กลไกรัฐสภา.....	100
4.3.2 การตรวจสอบฝ่ายบริหารโดยการยื่นถอดถอนออกจากตำแหน่ง.....	105
4.3.3 การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบโดยใช้กลไกคณะกรรมการ.....	105
4.3.4 การควบคุมกฎหมายไม่ให้ขัดหรือแย้งรัฐธรรมนูญ....	105

4.3.5 บทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายเสียงข้าง น้อยในพรรคการเมือง.....	107
5. ปัญหาบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายเสียงข้างน้อยในรัฐสภา ตามรัฐธรรมนูญไทย.....	108
5.1 การตรวจสอบถ่วงดุลฝ่ายบริหาร.....	108
5.1.1 ปัญหาการกำหนดจำนวนผู้ยื่นญัตติไม่ไว้วางใจ นายกรัฐมนตรี.....	108
5.1.2 ปัญหาการยื่นอภิปรายที่ต้องยื่นถอดถอนก่อน.....	114
5.1.3 ฝ่ายข้างมากมีสิทธิที่จะไม่ตอบกระทู้.....	118
5.2 บทบาทในการตรวจสอบกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรฝ่ายเสียงข้างน้อย.....	121
5.2.1 ปัญหาการยื่นเรื่องตรวจสอบที่ต้องผ่านประธานสภา	121
5.2.2 การตรวจสอบพระราชกำหนดกรณีจำเป็นรีบด่วน.	124
6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	127
6.1 ข้อเสนอแนะในการตรวจสอบและถ่วงดุลฝ่ายบริหาร.....	127
6.1.1 การกำหนดให้ยื่นอภิปรายเฉพาะนายกรัฐมนตรี.....	128
6.1.2 แก้ไขหลักการยื่นอภิปรายที่ต้องยื่นถอดถอนด้วย.....	130
6.1.3 กำหนดให้การไม่ตอบกระทู้ตามเรื่องใดนำไปสู่การ อภิปรายเรื่องนั้น.....	132
6.2 ข้อเสนอแนะปัญหาบทบาทในการตรวจสอบกฎหมายของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายเสียงข้างน้อย : การยกเลิกการส่งเรื่อง ไปศาลรัฐธรรมนูญโดยผ่านประธานสภา.....	133
ภาคผนวก.....	136

บรรณานุกรม.....	143
ประวัติการศึกษา.....	149